Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 27 TUESDAY, FEBRUARY 10, 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 10-го ЛЮТОГО 1998 р. Ч. 27. РІК CV

Р. ГЕРЦОҐ ВИБАЧИВСЯ ЗА ФАШИСТСЬКІ ЗЛОЧИНИ

Київ. — Федеральний президент Німеччини Роман Герцоґ, виступаючи 4-го лютого на українському телебаченні, вибачився за смерть і шкоду, заподіяні Україні німецькими військами під час Другої світової війни.

Р. Герцоґ, який перебував в Україні з чотириденною візитою, сказав, що йому боляче за „варварські злочини" і заявив, що страждає разом з жертвами і їхніми родинами. „Мені соромно за заподіяне", — додав він. Президент Німеччини раніше складав подібні вибачення у Празі і Варшаві.

Наступного дня він відвідав Бабин Яр біля Києва, де фашисти у 1941 році лише за два дні знищили 34,000 жидів, українців та ін. Мовчазний і похмурий він спостерігав, як німецькі вояки клали квіти до двох пам'ятників. Перший пам'ятник поставлено за совєтських часів і він зовсім не згадує жидів. Другий пам'ятник, виконаний у формі жидівської менори, побудовано вже в незалежній Україні.

Після відвідин Бабиного Яру, Р. Герцоґ побував на авіяційному науково-технічному комплексі ім. Антонова, де йому показали новий транспортовий літак Ан-70. Як відомо, тривають переговори щодо створення нового европейського військово-транспортового літака на основі Ан-70. Серед зацікавлених сторін є й Німеччина.

Верховна Рада зволікає з приватизацією

Київ. — Верховна Рада наказала Фондові Державного Майна і Комітетові з питань економічної політики допрацювати державну програму приватизації на 1998 рік, внесену на розгляд Президентом Леонідом Кучмою, повідомила 5-го лютого УНІАР. Рішення парламенту ще більше загальмувало процес приватизації.

За постанову проголосувало 232 депутати, проти було 44.

Заступник голови ФДМ Юрій Гришан сказав, що допрацювання триватиме 30 днів. Якщо Верховна Рада на той час нічого не вирішить, то президентська програма приватизації набуде чинності.

Виступаючи на засіданні, діючий голова ФДМ Володимир Лановий сказав, що минулого року приватизація принесла Україні тільки 180 млн. дол. з 500 млн. дол. запланованих. Він також повідомив, що з 1,400 компаній, які підлягали приватизації, приватизовано 920.

За словами В. Ланового, в програмі Л. Кучми передбачено завершення сертифікатної приватизації до 1-го липня і початок грошової. Цього року, сказав він, заплановано приватизувати 933 компанії, а 4,000 компаній вже знаходяться в процесі приватизації.

Голова парламенту Олександер Мороз порекомендував скласти список компаній, приватизація яких принесла б державі найбільший прибуток. Інші ліві депутати закликали взагалі припинити приватизацію.

За даними Уряду, в Україні за роки незалежності приватизовано 7,000 великих і середніх підприємств.

Росія засуджує політику ЗСА щодо Іраку

Москва. — Невдовзі після заяви російського президента Бориса Єльцина, який на спеціяльній зустрічі зі закордонними журналістами гостро засудив політику З'єднаних Стейтів Америки щодо Іраку, понад 50 депутатів Державної думи Російської Федерації, які належать до різних фракцій, оприлюднили текст відкритого листа до Президента ЗСА Билла Клінтона.

У цьому документі, між іншим, говориться: „Ваше поквапливе рішення про застосування сили, тим більше тактичної ядерної зброї, проти держави, в якій вам не подобається влада, свідчить про втрату почуття відповідальности за мир на землі". Російські парляментаристи закликають Президента Б. Клінтона „стримати емоції і зробити все, щоб не допустити до кровопролиття та загибелі тисяч мирних громадян Іраку". Єльцин побоюється, що конфлікт може поширитися поза Близький Схід.

З цього приводу також висловився голова Російської комуністичної партії Геннадій Зюганов. Він заторкнув питання ратифікації Державною думою міжнародного договору Старт-2, підкресливши, що в цих умовах „жоден російський законодавець не захоче розглядати договір, який позбавляє Росію ядерного захисту".

Урядова верхівка Вірменії зрезиґнувала

Єреван, Вірменія. — Політична криза в цій закавказькій республіці привела до резиґнації всієї державної верхівки.

Протягом двох днів зрезиґнували зі своїх постів прем'єр-міністер Роберт Кочарян, міністер закордонних справ Олександер Арзумянян, міністер у справах територіяльного управління Ґаліст Гамязян, голова Центрального банку Баґрат Асатрян, посадник Єревану Вано Сірадеґян, голова Верховної Ради Бабкен Аракцян і президент країни Левон Тер-Петросян.

Криза виникла після розгляду на засіданні Ради безпеки ООН пропозицій Росії, ЗСА і Франції, спрямованих на врегулювання карабахського конфлікту. Президент Л. Тер-Петросян і прихильне до нього політичне об'єднання Вірменський загальнонаціональний рух поставилися до тих пропозицій позитивно, однак прем'єр Р. Кочарян категорично відкинув можливість повернення Азербайджанові районів, зайнятих карабахцями під час чотирирічного збройного конфлікту.

Коментуючи політичну кризу у Вірменії, російський президент Борис Єльцин висловив занепокоєння з приводу того, що до влади у Вірменії „можуть прийти нові люди, які займуть щодо Росії більш тверду лінію".

Зустріч СНД відбудеться 19-го березня

КИЇВ. — Начальник управління міжнародної економічної та технічної співпраці Богдан Соколовський заперечив повідомлення, розповсюджене деякими російськими засобами масової інформації щодо перенесення терміну зустрічі керівників СНД. Він заявив, що зустріч відбудеться, як і плянувалося, 19-го березня цього року. Сьогодні країни-члени СНД працюють над своїм баченням майбутнього цієї організації, зазначив він.

Висловлюючи власну точку зору, Б. Соколовський наголосив, що ця структура на певному етапі відіграла позитивну ролю і наразі немає сенсу її розпускати.

Україна статут не порушила

КИЇВ. — Новопризначений постійний представник України у Раді Европи Олександер Купчишин під час пресконференції в Міністерстві Закордонних Справ поділився з журналістами своїми враженнями від першої частини сесії Парляментарної асамблеї Ради Европи, яка тривала 26–30-го січня у Страсбурзі.

Як відомо, під час сесії розглядалося питання щодо припинення уповноважень української делеґації, оскільки Україна повністю не виконала свої зобов'язання щодо скасування смертної кари і, таким чином, порушила статут організації. Коміте з регляменту ПАРЕ констатував, що з боку України не було порушень статуту, а йшлося тільки про порушення політичних зобов'язань. З огляду на це і враховуючи, що від березня минулого року в Україні вироки кари смерти не виконується, негативне для України рішення вдалося заблокувати.

За словами Б. Купчишина, під час голосування за це рішення було віддано на 20 голосів більше, ніж проти. Не останню ролю, вважає він, відіграв виступ під час обговорення представника Росії Володимира Жириновського. "Антиукраїнський виступ Жириновського дав нам пару десятків голосів", — сказав Б. Купчишин.

Податкова поліція посилює боротьбу з тіньовою економікою

КИЇВ. — Проєкт Податкового кодексу остаточно буде підготовлено у 1998 році і передано на розгляд Кабінету Міністрів України. Про це повідомив начальник Головного управління податкової поліції державної податкової адміністрації України Віктор Жвалюк. На його думку, реформування податкової служби має відбуватися постійно, з врахуванням змін в економіці.

Необхідно також активізувати працю податкових органів у боротьбі з тіньовою економікою. За словами Жвалюка, фахівці податкової поліції зробили і передали до Кабінету Міністрів документ "Тіньова економіка: шляхи і методи ухилення від податків та заходи щодо її подолання", в якому узагальнено всі наявні на сьогодні схеми ухилення від оподаткування.

Війн стає менше

Гамбурґ, Німеччина. — Група експертів з Гамбурзького університету, яка вивчає проблеми війни, оприлюднила звіт, в якому стверджується, що мир у світі стає все тривкішим, не зважаючи на гарячі точки багатьох старих конфліктів. Згідно зі звітом, у минулому році в різних куточках землі велося 25 війн і збройних конфліктів різного маштабу та інтенсивности, що на три менше, ніж у 1996 році, і на 27 менше, ніж п'ять років тому.

Якщо мати на увазі тільки війни, то в 1992 році їх було зареєстровано 28 — це найвищий показник від часу Другої світової війни. Сьогодні ж ця циф-

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА МАЄ ПЕРШУ МЕДАЛЮ

Наґано, Японія. — У неділю, 8-го лютого, Україна здобула свою першу медалю — срібну — тут у XVIII зимових Олімпійських Ігрищах, коли Олена Петрова здобула друге місце в біятльоні. О. Петрова походить із Сумщини, їй 25 років.

Я. Федорин обіцяє повернути ошуканим інвесторам фонди

Київ. — Кандидат від Руху на посадника Києва Ярослав Федорин пообіцяв у разі його обрання повернути ошуканим вкладникам їхні інвестиції, повідомила УНІАР.

„Ми ґарантуємо повернення фондів громадянам, які постраждали від діяльности різних інвестиційних компаній і трастів", — заявив голова київського відділу НРУ на пресконференції.

Я. Федорин оголосив, що розпочинається реєстрація постраждалих осіб і створюється фонд відшкодування шкоди вкладникам трастів. В Києві в наслідок махінацій втратили гроші 600,000 осіб.

Учасник конференції Евген Победоносцев, голова Наглядової ради правозахисної громадської організації „Інвестор", підкреслив, що важливо відновити довір'я людей до вітчизняних фінансових установ, адже лише внутрішній інвестор здатен вивести Україну з кризи. „Якщо ми не вкладемо фонди у вітчизняне виробництво, то що ж примусить чужоземних інвесторів це зробити?!", —запитав він.

Я. Федорин пообіцяв повернути гроші впродовж чотирьох років, якщо його оберуть посадником, або у разі більшости у Київській раді, куди НРУ висуває 75 кандидатів. Він також заявив, що готовий взяти відповідальність за місто.

Німецький президент підтримав проевропейську політику України

Київ. — 4-го лютого федеральний президент Німеччини Роман Герцоґ висловив підтримку політиці Києва, яку він проводить щодо Европи. Разом з тим він зауважив, що Україні ще далеко до членства в Европейському союзі.

Р. Герцоґ, який перебував в Україні з триденною візитою, закликав українське керівництво покращити інвестиційний клімат, щоб приваблювати більше закордонних фондів.

„Ми вважаємо, що Україна належить Европі і не тільки географічно, але й політично, культурно і традиційно, — заявив німецький президент після зустрічей з Президентом Леонідом Кучмою і прем'єром Валерієм Пустовойтенком. — Я не бачу жодної причини, чому Україна не може бути членом Европейського союзу. Але я думаю, що мине багато часу, багато років, поки ми зможемо допомогти Україні дійти до рівня стандартів, необхідних для членства в ЕС".

Німеччина є третім найбільшим партнером України після Росії і ЗСА. Товарообіг минулого року становив біля 2 блн. дол. Німеччина є також другою країною-донором після Вашинґтону, надавши Україні за останні шість років фінансову допомогу на суму 3 блн. марок. Гість повідомив, що він привіз зі собою медичне обладнання та три субсидії по 500,000 марок в рамках кредитової програми „Транс-фор".

Р. Герцоґ скритикував мінливість українських законів і закликав зробити їх стабільними, щоб закордонні підприємства могли без побоювання вкладати свої гроші в економіку України.

У програмі візити Р. Герцоґа — відвідини авіяційного конструкторського бюра ім. Антонова в Києві і поїздка до Харкова, де гість має побувати на тракторному заводі. Цей завод випускатиме трактори з моторами німецького виробництва.

Минулого тижня українські, німецькі, французькі і російські експерти зустрілися в Києві і обговорили будівництво на основі нового українського транспортового літака Ан-70 так званого „майбутнього великого літака". Над проєктом цього літака працюють спеціялісти Німеччини, Франції, Італії, Великобританії, Еспанії, Туреччини, Бельгії і Португалії.

Р. Герцоґ сказав В. Пустовойтенкові, що експерти зробили своє рішення щодо спільного виробництва літака на основі Ан-70 наприкінці цього року.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

УКРАЇНА РЕКЛЯМУВАТИМЕ СВОЮ ОСВІТУ

КИЇВ. — На міжнародній освітній виставці в Сан Павльо, Бразилія, яка відбудеться 13-15-го березня Україна має на меті активно пропаґувати свою освіту, щоб привабити більше чужоземних студентів, які є важливим джерелом фінансування цієї галузі. Про це йшлося на семінарі, який відбувся 5-го лютого у рамках виставки „Сучасна освіта в Україні". На семінарі, в якому взяли участь українські і закордонні освітяни, зазначалося, що більшість вищих навчальних закладів в Україні не мають фінансової можливости і достатньої інформації для виходу на ринки академічних послуг.

ВЛАДУ ЗДОБУВАТИМУТЬ ЧЕКАННЯМ

КИЇВ. — 5-го лютого один з лідерів Християнсько-Демократичної Партії України сказав, що його організація просто чекатиме свого приходу до влади. „Всіляка влада від Бога, і ми, смиренні християни, чекатимемо, поки ми будемо при владі", — заявив заступник голови ХДПУ Сергій Кириченко на зустрічі з журналістами. Називаючи себе неопозиційною партією до влади, ХДПУ залишає за собою право критикувати її всі хибні дії. ХДПУ також закликає громадян викреслювати з виборчих списків ті партії, які утворилися напередодні виборів. Голова партії Віталій Журавський незабаром має зустрітися з московським Патріярхом Алексієм і Папою Римським. Але, за його словами, партія не вважає доцільним залучати Церкву до політичної боротьби. „Ми за єдину помісну канонічну церкву з центром у Києві", заявив В. Журавський.

ПІДПИСАНО УКРАЇНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКУ УГОДУ ПРО ПЕРЕВЕЗЕННЯ

КИЇВ. — Міністер транспорту і навіґації Італії Клявдіо Бурляндо та міністер транспорту України Валерій Череп підписали угоду про взаєморегулювання міжнародних пасажирських та вантажних перевезень у галузі автомобільного транспорту між двома країнами. Документ створює сприятливий клімат для успішної праці автотранспортних підприємств в обох країнах. В документі йдеться про створення нових районів перевезень, підвищення ефективности праці рухомого складу, культури облуговування пасажирів і на цій основі нарощення обсягів перевезень з обох сторін. Передбачено також, що національні мережі автошляхів будуть розвиватися з урахуванням розташування паневропейських транспортових коридорів.

НБУ ПІДВИЩИВ ОБЛІКОВУ ТА ЛЬОМБАРДНУ СТАВКИ

КИЇВ. — Національний Банк України підняв від 6-го лютого облікову ставку з 35 до 44 відс. річних і льомбардну ставку з 45 до 48 відс. Як повідомила пресслужба НБУ, таке рішення ухвалено у зв'язку із ситуацією на грошово-кредитному ринку в січні, а також враховуючи можливі варіянти дальшого розвитку подій у лютому і до кінця першого кварталу.

О. МОРОЗ ЗАХИЩАЄ АВТОНОМІЮ КРИМУ

КИЇВ. — 5-го лютого голова Верховної Ради Олександер Мороз висловився проти обмеження автономії Криму, закликавши депутатів подолати вето Президента на закон про вибори на півострові. „Ми повинні, надавши Криму статус автономії і визначивши відповідні права, дати можливість здійснитися цьому статусу, — сказав він, закриваючи засідання. — Ми повинні обов'язково подолати вето і прийняти закон про вибори у Криму в тій редакції, яку ми ухвалили, бо будь-які інші зміни означатимуть перенесення виборів". За словами О. Мороза, якщо парламент підтримає Президента, то це означатиме перенесення виборів на півострові на пізніше і зруйнування „виборчої системи і всього порядку виборів". Як відомо, Президент Леонід Кучма відкинув цей закон, вважаючи, що на півострові зарано вводити мажоритарно-пропорційну виборчу систему, бо це приведе тільки до сплеску політичних пристрастей. Голова Верховної Ради Криму Анатолій Гриценко висловив задоволення діями Л. Кучми, назвавши закон про вибори неконституційним. Закон передбачає, що до місцевого парламенту можуть бути вибрані тільки ті українські громадяни, які мешкають на півострові.

У СВІТІ

У ЧЕТВЕР, 5-ГО ЛЮТОГО, кубинський уряд заявив, що радо вітатиме відвідини еспанського короля Гуан Карльоса в своїй країні. Того ж дня, Абель Матутес, міністер закордонних справ Еспанії у своєму виступі в радіо сказав, що вкоротці Мадрид зможе вислати до Куби нового амбасадора, котрий моґтиме промостити шлях до можливих королівських відвідин Куби. Еспанія не має свого амбасадора в Кубі вже від листопада 1966 року, коли Фідель Кастро, обурений критикою право-центристського уряду Еспанії, не погодився на присутність її амбасадора.

АҐЕНТСТВО АСОШЕЙТЕД ПРЕСС повідомило, що російський президент Боріс Єльцин виступив в обороні двох своїх молодих реформістів, заявляючи, що тільки у випадку справжньої великої невдачі він їх позбудеться. В іншому випадку Анатолій Чубайс і Борис Нємцов залишаються членами його кабінету до кінця його каденції, котра закінчується у 2000 році. Він одначе підтвердив, що на нього тиснуть, щоб їх звільнити. Обидвом уже раніше відібрано деякі обов'язки у наслідок замішання обидвох в корупції. Але виглядає, що Єльцин не має з кого вибирати своїх дорадників, то й залишає старі.

ІРАКСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Саддам Гуссейн у четвер, 5-го лютого, дав наказ негайно звільнити всіх арабських в'язнів, які відбувають покарання в тюрмах Іраку. Цей крок С. Гуссейна аналітики оцінюють, як засіб здобути для себе підтримку арабського світу в його боротьбі з інспекторами зброї Організації Об'єднаних Націй. Цю амнестію проголошено кілька годин після зустрічі С. Гуссейна з генеральним секретарем Арабської ліґи, Асматом Абдель-Меґідом та іншими посланцями, висланими до Багдаду пробувати знайти розв'язку цієї кризи.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 5-ГО ЛЮТОГО, Пентаґон знову вислав підсилення в околиці Перської затоки, що дало привід республиканцям вимагати від Уряду президента Билла Клінтона більш конкретних плянів щодо полагодження іракської кризи. Вони підкреслюють, що підтримають Президента, але тільки тоді, коли будуть знати про кінцеві висліди будь-яких починів у цій справі. Підтримувати напів розроблені пляни без конкретного передбачення їхніх заключень вони не можуть, бо це не дасть жодних користей, а радше діятиме навпаки, сказав провідник сенатської більшости, сенатор Трент Лотт з Міссіссіппі.

НА ОФІЦІЙНІ ВІДВІДИНИ ДО ЗСА, у четвер, 5-го лютого прибув прем'єр-міністер Британії Тоні Блейр з дружиною Шері, яких тепло зустрічали у Вашинґтоні президент Билл Клінтон і його дружина Гілларі Родгам-Клінтон. Того ж вечора, відбулося офіційне прийняття у Білому Домі, котре на думку багатьох присутніх було виїмково приємною аферою, бо відчувалося щирість як зі сторони господарів і всіх присутніх до відвідувачів.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ повідомив у четвер, 5-го лютого, що на прохання Світової програми харчування при Організації Об'єднаних Націй ЗСА пішлють 200,000 тонн харчових продуктів на допомогу цивільному населенню Північної Кореї. Джек Рубін, речник Державного департаменту сказав, що американська делеґація, котра минулого року відвідала Північну Корею підтвердила, що там може бути поважний брак харчів, якщо не прийде допомога. Щоб бути певним, що прислана допомога буде призначена для цивільного населення, згадана агенція ООН подвоїла кількість своїх представників до 46 осіб у Північній Кореї.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Подвижниці людського духу

Історія українського народу пронизана прикладами героїчних подвигів і посвяти жіноцтва, котре від самих початків існування нашого народу завжди стояло на сторожі родинної хати, звичаїв і держави. Відомі і невідомі імена цих жінок-героїнь протяглися історичною ниткою почерез сіру давнину до княжих часів, козаччини, багатолітні поневолення аж до Визвольних змагань, крізь голодомори, каторжні табори, Другу світову війну аж до дисидентського руху наших днів.

Сьогодні згадуємо дві особливі жіночі постаті — Ольгу Басараб і Олену Телігу, котрі свідомо віддали своє молоде життя , щоб народ їх жив. Обидві увійшли в анали історичного безсмертя свого народу. Ці героїчні жінки своєю поставою підкреслили ті вартості, котрі необхідні для того, щоб не стати жертвами загарбників-ворогів, лакеїв-пристосуванців і пасивних смердів-гречкосіїв. Вони кинули виклик окупантам, і загинули подвижниками — невтомними трудівниками великої мети.

Ольга з Левицьких-Басараб народилася 1889 року в селі Підгороддя, біля Рогатина. Навчалася у німецькій школі монахинь у місті Вайсвассер на Шлеську та в Інституті для Українських Дівчат у Перемишлі, де опісля перейшла до ліцею та закінчила його матурою. Вищі торговельно-економічні студії закінчила у Відні. З дому батьків винесла глибоке релігійне і національне виховання та фізичну заправу, котрі в майбутньому стали запорукою її витривалости і посвяти для інших. Всі свої знання і здібності О. Басараб віддає громадській праці. У липні1914 року виходить заміж за інженера Дмитра Басараба, але довго не втішяється особистим щастям, бо її чоловік, будучи старшиною австрійської армії, гине вже у перших днях війни 1915 року на італійському фронті. О. Басараб залишається 26-річною вдовою. На запрошення уряду УНР стає секретаркою української амбасади у Фінляндії, а згодом працює в уряді Петрушевича у Відні. До Галичини, під окупацією Польщі, повертається літом 1923 року та відразу поновляє свою громадську діяльність, але головна її праця була зосереджена у підпільній Українській Військовій Організації (УВО). Ув'язнена 9-го лютого 1924 року. Слідство тривало всього кілька днів і закінчилося її смертю вночі з 12-го на 13-го лютого 1924 року. Загинула О. Басараб від тортур, завданих їй при згаданому „слідстві", а їх причиною була її відмова будь-яких зізнань. На стіні келії, вмираючи, залишила своє свідчення про нового окупанта та заповіт майбутнім поколінням: „Вмираю, замучена, пімстіть! Ольга Басараб".

Олена Теліга народилася 1907 року в Петербурзі у зросійщеній українській родині проф. Івана Шовгеніва, де виростала і виховувалася до десяти років свого життя, не конечно відчуваючи свою приналежність до українського народу, хоч її батько був активним українцем. У 1917 році родина Шовгенівих переїжджає до Києва, де 10-річна Олена стає свідком подій Визвольних змагань. Після програної, батько і старший брат, який був воїном Української Армії, виїхали до Польщі. Мати з молодшим сином і Оленою залишаються в Києві без засобів до життя та з тавром „жінки петлюрівця". Існування у загарбаному большевиками Києві стало неможливим, і у 1923 році мати з дітьми втікає на захід і добирається до Чехословаччини, де проф. І. Шовгенів став ректором Української Господарської Академії в Подєбрадах. Там Олена, ввійшовши в українське свідоме і патріотичне середовище, формує свій український світогляд і вперше починає говорити українською мовою. У тому гурті познайомилася зі своїм однодумцем, Михайлом Телігою, родом з Кубані, з яким одружується у1929 році. Відтак вони виїжджають на постійне проживання до Варшави. Там Олена включається активно в життя української громади. На той час припадає також найбільший розквіт її поетичної творчости. Вступає в ряди Організації Українських Націоналістів.

Осінню 1941 року — вона повертається на українську землю, до Києва. Повертається з бажанням до чину і очолює Спілку Українських Письменників, редагує літературний тижневик „Літаври" та починає організувати українське життя в Києві. Не зважаючи на особисту небезпеку ув'язнення, не погоджується на виїзд з Києва. Ґестапо арештує О. Телігу 9-го лютого 1942 року, а кілька днів пізніше її з чоловіком Михайлом та іншими співробітниками розстрілюють в Бабиному Ярі.

Доконче треба, щоб про таких подвижниць, як вони, вічною залишилась пам'ять в нашому народі, бо коли не шануватимемо минулого не заслужимо на світле майбутнє.

Володимир П'ятничко, Київ

В НОВИЙ РІК УКРАЇНА УВІЙШЛА ЧЕРЕЗ „ЗАХІДНЮ БРАМУ"

Кажуть, як зустрінеш новий рік, так його і проведеш. Тобто, все, що відбувається у перші дні нового року, треба сприймати як певний знак. З цього погляду дії Президента України перед відбуттям на різдвяні вакації до Трускавця виглядають більш ніж символічно. Громадяни України ще тільки приходили до тями після святкування Нового Року, а Леонід Кучма разом зі своїм польським колеґою Алєксандром Кваснєвським уже відкрив новий пропускний пункт на українсько-польському кордоні. Таким чином, можна вважати, що Україна увійшла в новий 1998 рік через „західну" браму. Щоправда, цей напрямок зовсім не вкстелений квітами, як вважали в перші роки після проголошення незалежности — післясовєтська бричка, на якій Україна намагається в'їхати до Европи, рипить і ледь не розвалюється, і сама Европа дивиться на Україну без особливого ентузіязму, та й на шляху на бракує перешкод.

Проторувавши шлях на Захід, Президент України з відчуттям виконаного обов'язку відбув на відпочинок. Вже звідти, з курортного Трускавця, Л. Кучма дав ще одне підтвердження того, що новий рік буде переважно „західньої орієнтації". 6-го січня Президент України в листі до свого російського колеґи Боріса Єльцина запропонував перенести засідання Ради голів держав СНД зі січня на березень. Мотивував він це необхідністю взяти участь у неформальній зустрічі президентів центральноевропейських держав, у словацькому місті Леваче. Таке відверте віддання переваги зустрічі у Словаччині свідчить, що кволеньке дитя Біловезьких домовлень — СНД — доживає останні місяці.

Ще одним цвяхом у труну СНД стала зустріч керівників країн Центральної Азії в Ашгабаті. Зустріч не чувана досі — варто згадати лише те, що президент Казакстану Назарбаєв, один із головних прибічників інтеґрації, на цій зустрічі вголос заявив про пріоритетність розбудови транскаспійських енерґокомунікацій. Таким чином, на сьогодні СНД практично розпалася на три покищо неформальні об'єднання — групу ГУАМ (Грузія, Україна, Азербайджан, Молдова), центральноазійську групу та російсько-біларуський союз. Остаточному оформленню нової геополітичної ситуації на просторах колишнього СССР покищо заважає певна невизначеність орієнтації Казакстану та Кирґізстану, які стоять на роздоріжжі між російським інтеґраційним проєктом і центральноазійським напрямком інтеґрації, але, судячи із заяви Назарбаєва, вибір буде на користь останнього.

Ашгабатська зустріч відкриває для України можливість для ширшого маневрування в пошуку шляхів вирішення застарілої проблеми альтернативного енерґозабезпечення. Аналітики вже прогнозують суттєве посилення співпраці в галузі постачання енерґоносіїв між групою ГУАМ і центральноазійським угрупованням. Недаремно однією з перших закордонних візит Президента України була візита до Туркменістану. Щоправда, деякі з експертів занепокоєні недавнім рішенням лідера Туркменістану спрямувати ґазовий потік у напрямку Ірану з подальшою перспективою експортувати ґаз через Туреччину до Европи. В такому разі ґазовий потік піде не тільки в обхід Росії, а й України. Відтак Україна ризикує й надалі лишатися наодинці з російським „Ґаз-промом". Треба сподіватися, що в перебігові зустрічі Л.Кучми з туркменбаші Сапармурадом Ніязовим вдасться досягти взаємовигідних домовлень і щодо цього питання.

Однак, навіть якщо Україна буде міцно прикріплена до транскаспійського енерґокомунікаційного ланцюжка, це ще далеко не ґарантуватиме вільного проходу через „західну браму". Її сторожа, зокрема президент ПАРЕ Лені Фішер, ще у грудні попередила Україну про можливість усунення її з Ради Европи через недотримання взятих на себе зобов'язань у справі скасування смертної кари. Щоправда, ці закиди, на думку багатьох спостерігачів, дещо упереджені, адже Україна взяла на себе зобов'язання продовж одного року підписати, а трьох — ратифікувати Европейську конвенцію з прав людини, яка й передбачає скасування смертної кари в мирний час. Термін ратифікації минає аж восени цього року, а тому збоку РЕ помітна деяка поквапливість.

Ймовірно, без згаданого лобі не обійшлося, але треба зважати на те, що репутація України серед европейських країн досить „підмочена". Думка про Україну як одну з найкорумпованіших держав примушує европейських сусідів із великим недовір'ям ставитися до обіцянок і запевнень українських офіційних осіб. І на це треба зважати. Тому, якщо Україна хоче увійти у світ через „західню браму", то найбільшу увагу треба було б звернути саме на внутрішні справи. Сподіватимемося, що вибори, які відбудуться у березні цього року, спроможні на ділі довести, що Україна гідна свого европейського вибору.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Виясненння СФУЖО

У справі статті д-ра Наталі Пазуняк „Чи можна оживити капсулю часу, що завершила минулий етап?", яка появилася у „Свободі" з 8-го січня 1998 року.

Управа і Екзекутива СФУЖО завжди вітають думки громади про нашу працю та суґестії чи побажання на майбутнє. Ми цінимо конструктивну критику, бо тільки в той спосіб можна поправляти і удосконалювати працю. Пишемо цю статтю не тому, щоб дискутувати з відомою громадською діячкою, але щоб представити читачам декілька думок про порушені справи шановною авторкою.

Тому, що стаття в більшості відноситься до 7-го Конґресу СФУЖО, для ясности хочемо повідомити, що д-р Н. Пазуняк була членом Програмової комісії конґресу та членом Резолюційної комісії. Тому, до певної міри, і вона є співвідповідальна за успіх чи недоліки конґресу. Авторка статті також була активною делеґаткою від своєї організації на конґресі і там могла порушити всі ці проблеми, про які пише.

У своїй статті пише: „Очікувалося нових починів... ініціятив... Але їх нема". Мабуть, д-р Пазуняк не була присутня на панелі „Українська жінка в діяспорі у наступному столітті", де три молоді професіоналістки про ті проблеми говорили.

З панелю „Українська мова — вияв духовости нації" вийшло якесь непорозуміння. Д-р Пазуняк, на жаль, не зрозуміла, що прелеґентки з Франції, Арґентини та Німеччини почали свої виступи мовами своїх країн, де тепер живуть, не „з пошани до країн свого поселення", як пише авторка, але наявним прикладом хотіли показати, що без знання української мови не могли б зі собою порозумітися.

„Забракло часу, чи відваги...щоб вислухати слово гості з рідної України...?" — питає авторка статті та стверджує, що „тут ми як діяспорці іспиту не здали". На конґресі з доповідями два рази виступила Валентина Довженко, міністер сім'ї і молоді України, як також проф. Валентина Борисенко з Києва, з привітами виступили Ольга Кобець з Києва, голова Т-ва ім. Олени Теліги, і Оксана Гайдук, голова Союзу Українок в Сокалі.

Авторка пише, що „окремого панелю про зв'язки з жіночими організаціями України не було". Це правда, але була доповідь на ту тему, яку виголосила Леся Дяківська, голова ОУЖ з Лондону.

З огляду на те, що в Україні є понад 80 жіночих організацій, ми послали запрошення на всі нам відомі адреси, щоб по можливості або прислали своїх представниць на конґрес, або скористали зі своїх членок, які в тому часі були б у Торонто. Ми нікого не просили виступати з промовами, бо не знали, скільки осіб могло б бути. Наші фінансові спроможності не дозволили нам цим разом спонзорувати когось на конґрес, але ми обіцяли забезпечити гостей нічлігом і харчами. Таке запрошення дістала і О. Кобець, голова Товариства ім. Олени Теліги з Києва, про яку пише д-р Пазуняк, не називаючи її. Наші запрошення ми вислали ще 4-го липня 1997 року, а конґрес відбувся 22-26-го жовтня.

Коротко перед конґресом, коли ціла програма була вже устійнена і в друку, дістали ми листа від О. Кобець зі запитом, на яку тему вона має говорити. І ми відповіли в листі, що, на жаль, програма вже в друку і шкода, що О. Кобець не запропонувала це нам у Києві, як ми там стрічалися в часі 2-го Світового форуму. При тій нагоді хочемо пригадати д-рові Пазуняк про події „круглого стола" на жіночій сесії в Києві під час цього форуму. О. Кобець має право висловлювати свою думку відносно СФУЖО, за яку, між іншим, наступного дня багато жінок перепрошували голову СФУЖО. Але не є чесно, як її думки друкуються в пресі ніби „узгіднені і затверджені резолюції", тоді як в дійсних резолюціях тих думок немає. (На пропозицію самої д-ра Пазуняк О. Кобець мала це в тій же пресі відкликати, але нам ще покищо того не прислала).

Д-р Пазуняк пише далі у своїй статті: „Ну що ж, одна резолюція перепала...". Як член Резолюційної комісії, в якій були представниці і інших складових організацій, де голосуванням більшість вирішує, може, треба було нову резолюцію пропонувати більш переконливо, щоб вона була позитивно прийнята. Щодо змін статуту, то СФУЖО не може собі його міняти до вподоби. Складова організація має подати проєкт зміни статуту, над зміною голосують всі складові організації і зміна більшістю переходить, або ні. Тож тепер голос за організацією, д-р Пазуняк може подати пропозицію зміни до статуту, а не „слово тепер за проводом СФУЖО...", бо провід не має правної сили міняти статут.

„Капсулю часу", як подано в заголовку статті, авторка пов'язує з гаслом „Скріпімо організацію СФУЖО — допоможемо Україні", яка, за словами авторки „говорить за

(Закінчення на стор. 4)

Є. Кальман

Світла і тіні президентури

„Криза в Білому Домі поглиблюється" — так називає найновіші скандали в Білому Домі газета „Свобода" з 28-го січня ц. р. Кілька днів пізніше, після виголошення Президентом щорічного звіту про стан держави, авторитет Билла Клінтона пішов вгору, навіть перевищив всі попередні апробати. Виглядає, що населення країни більше звертає увагу на економічний стан країни, що пов'язаний з особою президента, ніж із його навичками. Не знаємо, чим ця криза закінчиться.

Чи це вперше в історії Америки, що подібні сексуальні афери стаються в Білому Домі? На жаль, ні. Вже бували подібні випадки, найбільшого розголосу мала короткотривала каденція (1,000 днів) президента Джана Кеннеді, але вже після його смерти.

Найновіша книжка про президентуру Кеннеді "The Dark Side of Camelot" власне описує оцю темну, а також і ясну сторінку президента Кеннеді. З огляду на те, що події, описані у цій книжці, досить неґативно насвітлюють неофіційну діяльність Президента, тому коротенько хочу сказати про автора. Книжку написав у 1997 році Сімур Герш, відомий журналіст, колишній кореспондент „Ню Йорк Таймсу", автор шістьох книжок, дістав нагороду Пуліцера й чотири нагороди Джорджа Полка. Відомості для цієї книжки базовані на масі книжок про Дж. Кеннеді, інші із особистих інтерв'ю з високими урядовцями, що працювали з президентом, з бібліотеки ім. Кеннеді у Бостоні й з розсекречених документів після смерти Президента й його дружини.

Після короткого вступу автор зупиняється на батькові президента Джозефі, який, після закінчення Гарварду, цікавиться торгівлею і політикою, займає високі пости у сталевій індустрії, президента банку, провадив спекуляції на біржі й вже в 1927 році був мільйонером. Маючи гроші, фінансово допомагає у виборах президента Френкліна Рузвельта. Після виборів його призначають до Уряду новообраного президента, спочатку до фінансового відділу, відтак до відділу торгівлі й нарешті на амбасадора до Англії у часах Другої світової війни. Попри офіційні пости, він також займався продажем алькогольних напоїв, часто нелеґальним, був пов'язаний з мафією, що причинилося до його багатства. Батько мав величезний вплив на своїх дітей, спеціяльно на синів, вся родина мала свій власний родинний закон життя — для Кеннеді все було дозволено, гроші ламають всі перешкоди, довіряти можна лише членам родини.

У п'ятдесятих роках Дж. Кеннеді, будучи сенатором, дуже добре виписався у Демократичній партії, а спеціяльно у 1956 році під час номінації Адлей Стівенсона. Батько Джана, маючи солені гроші, старається за президентуру свого сина у 1960 році. Батько, не шкодуючи мільйонів долярів, допомагає Джанові дістати номінацію на президента від Демократичної партії. При малій більшості голосів Джан стає президентом, побивши Ричарда Ніксона. Високе державне становище, спеціяльно президентура, тягне за собою розкриття всіх попередніх й майбутніх секретів. Преса зразу розшукала зв'язки сенатора Кеннеді із 19-літньою студенткою з Редклиф коледжу. Складаючи свій кабінет, Джан пропонує на генерального прокуратора свого молодшого брата Роберта. На віцепрезидента він вибрав відомого демократа з Тексасу Линдона Джансона (він сподівався, що це допоможе у виборах, а в той самий час сподівався, що Джансон не погодиться). Співпраця між Президентом й віцепрезидентом майже не існувала. Федеральне бюро інвестиґацій, розслідуючи вибори президента, знаходило підкупства під час виборів, що дуже непокоїло шефа ФБІ Гувера. Джан цю справу полагодив дуже швидко, пообіцяв, що Гувера назначать на ще одну каденцію, помимо конституційної заборони проти назначення особи, що має 70 років.

Президент й Роберт стараються знищити Кастра, дають величезні гроші мафії виконати це вбивство, це продовжується продовж майже трьох років. Під кінець 1961 року відбулася неуспішна військова акція колишніх кубинських втікачів, відома як „Бей оф Піґс" (Затока свиней). Президент Кеннеді був частинно причетний до її неуспіху, хоч він до того ніколи не признався.

У 1961 році приходить берлінська криза. Хрущов лякає, що закриє коридор доїзду до західнього Берліну для альянтів. Альянти запротестували, але коли почали говорити про війну, справа пом'якшала. Кеннеді їде до Берліну й виголошує відому свою промову "Ich bin ein Berliner" (Я є берлінцем). Америка й демократичний світ під-

(Закінчення на стор. 3)

Євген Федоренко

М. Коцюбинський і М. Ґорький

I

Михайло Коцюбинський, як письменник-новатор, викликав і викликає немало різних оцінок, часто суперечливих. Ця відмінність і розбіжність думок та поглядів щодо творчости письменника та його стилю помітна у дійсності, поділеній світоглядово.

Майже не існує розбіжностей про те, що творчість Коцюбинського в першому періоді (до кінця XIX ст.) була під впливом українських клясиків (Івана Нечуя-Левицького та Панаса Мирного). Автор віддав чималу данину етнографічній школі та народницькій ідеології, але рівночасно він значно розсуває рамки побутового письменства і поглиблює його зміст. Уже в ранніх оповіданнях позначається особлива риса Коцюбинського: не подробиці побуту цікавлять його, а душевні переживання й людські внутрішні почування.

Письменник шукає адекватної мистецької форми для своїх шукань. Не задоволяючись тодішніми українськими авторитетами на літературній ниві, Коцюбинський спрямовує свій погляд на західньоевропейське письменство. У своїй автобіографії він пише про це так: „На вироблення мого літературного смаку мали вплив найбільше письменники европейські (Золя, Стрінберґ, Арне Гарборґ, Кнут Гамсун, Від, А. Шніцлер, Верґа і другі)". Починаючи з 1902 року, Коцюбинський кілька разів повторив це, додаючи ще інших письменників у своїй автобіографії: Андре, Лі Ахо, Метерлінка і Мопассана. Творчу майстерність згаданих письменників Коцюбинський ставить як приклад великої вимогливости для самого себе, для своєї творчости, і намагається відбити у своїх творах напружений розвиток европейської теоретично-поетичної думки того часу, і конкретні досяги мистецької продукції. Ян Махаль, чеський дослідник, розглядаючи інтерес Коцюбинського до західньоевропейських письменників, дуже тонко зауважив, що Коцюбинський „літературний смак розширив читанням европейських авторів".

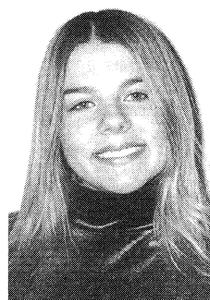
Протягом 20-их років майже всі дослідники вважали Коцюбинського новатором-модерністом. Його акварeля „На камені", написана в 1902 році, остаточно пориває з реалістично-етнографічною манерою попередніх творів, і стверджує новий стиль, стиль імпресіонізму.

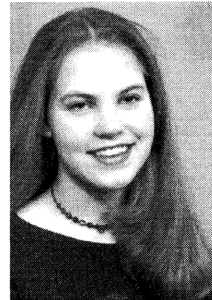
„Для художника тепер, — як пише академік С. Єфремов, — вже не околишні події становлять суть твору й не вони притягають його творчу увагу. Враження, настрої, інтимні переживання в гармонії з оточенням, внутрішній дух річей, навіть у Метерлінковому розумінні, — ось що головне тепер для нього". Ол. Дорошенко занотовує ясно, що „невеличка акварeля „На камені" визначає вже виразний поворот Коцюбинського до імпресіонізму". Твори Коцюбинського з 1902 року, занотовує А. Шамрай, написані „стислою імпресіоністичною манерою й глибокою психологічністю — здатністю змалювати найглибші зворушення людського почуття — становлять їх поруч видатніших творів сучасників-модерністів, означуючи йому поважне місце в українській літературі як талановитішому представникові імпресіонізму". Андрій Музичка в своєму досліді „Натуралістичний імпресіонізм Коцюбинського" додає, що в його творах, написаних після 1902 року, „...навіть техніка мови дуже імпресіоністична, що має вигляд коротких речень — уривчасних, із викликами, запитаннями, інверсіями тощо". Коли совєтське літературознавство вважало праці академіка С. Єфремова „ворожими", то варто навести погляди про досліди двох останніх (А. Шамрая та А. Музички): „Яка могла бути ціль у таких серйозних і чесних дослідників, як А. Шамрай чи А. Музичка", питає совєтський літературознавець Петро Колесник. Він же сам і дає відповідь: „З їхніх праць можна зробити висновок, що вони переслідували інтереси науки, намагалися дати об'єктивне дослідження спадщини Коцюбинського". Він лише робить їм закид, що вони дійшли до таких неповноцінних висновків, тому що „...неоціненна праця В. І. Леніна 'Матеріялізм і емпіріокритицизм' не бралася літературознавцями до озброєння".

Ще в 1920-их роках В. Коряк трактував твори Коцюбинського „ворожими" пролетарській культурі, а праця іншого автора, Ол. Попова, була першим спрощенням і примітивним початком пролетарської роботи над творчістю письменника.

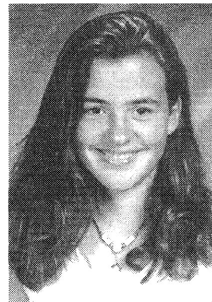
(Продовження буде)

ДЕБЮТАНТКИ „Вечерниць Червоної Калини" в Нью Йорку

Андрея Ворох

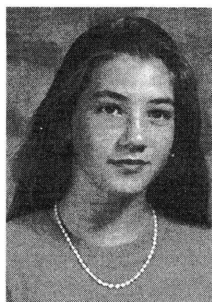

Тамара Геймур

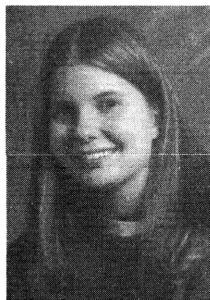

Адріяна Косович

Ляриса Комер

Ксеня Коцюловська

Адріанна Еткинсон

Таїса Качала

Христя Оприско

Галя Саладай

Тамара Шобар

субота, 21 лютого, 1998

Sheraton — Meadowlands Hotel

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ
Трентон, Н. Дж.

повідомляє своїх членів, що

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

відбудуться у

неділю 8-го березня 1998 р. о год. 2-ій по пол.

у власному приміщенні при
477 Jeremiah Ave.

Присутність членів обов'язкова.

За Управу:

М. Мартиненко — Секретар
М. Романко — Голова

КОМІТЕТ СПІВПРАЦІ КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ в НЮАРКУ, Н. Дж.
та
КРАЙОВА УПРАВА БРАТСТВА кол. ВОЯКІВ 1 УД УНА, СТАНИЦЯ в НЮ ЙОРКУ

запрошують вас на

з у с т р і ч

з полк. В'ЯЧЕСЛАВОМ А. БІЛОУСОМ

Депутатом Верховної Ради України і Головою Спілки Офіцерів України,

який виступить з доповіддю на тему:

„НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ ПІД СУЧАСНУ ПОРУ"

у п'ятницю, 13-го лютого, о год. 7:30 веч.
в залі української католицької церкви
св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню в Нюарку Н. Дж.

У неділю, 15-го лютого, о год. 2:30 по пол. в домі НТШ
63 Четверта аве. між 9-ою та 10-ою вулицями в Ню Йорку

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
проголошує наступну організаційну передконвенційну акцію:

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА АКЦІЯ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

Особливі винагороди для відділових секретарів, організаторів та членів за аплікації зложені від січня до квітня 1998 року.

КОЗАК	100 дол.	Вимоги: 1 до 5 аплікацій зі загальними річними вкладками принаймні 300 дол.
ОТАМАН	250 дол.	Вимоги: 6 до 10 аплікацій зі загальними річними вкладками принаймні 700 дол.
ГЕТЬМАН	500 дол.	Вимоги: 11 до 15 аплікацій зі загальними річними вкладками принаймні 1,300 дол.

Особливі вимоги

1. Кожну аплікацію мусить супроводити заплата за повну першорічну вкладку.
2. Кляси WSP, ESP-65 (одноразова вкладка) T-23 і flex-life (UL) грамоти виключається.

Винагороди будуть проголошені і роздані під час 34-ої Конвенції в Торонто.

Світла...

(Закінчення зі стор. 2)

тримали Президента. Москва міняє політику, ізолює східній Берлін високим кам'яним муром.

Приблизно в тих часах Кеннеді має нову полюбовницю, називається вона Джуді Кемпбелл, познайомив їх співак-актор Френк Сінатра під час однієї із поїздок Президента до Лас Веґас. Джуді була постійним „приятелем" Президента до 1962 року. Вона до певної міри виконувала кур'єрську роботу для Президента, перевозячи гроші для мафії від Президента (призначені на вбивство Кастра).

При кінці 1962 року виринають нові проблеми із Совєтським Союзом — атомові ракети на Кубі. Андрей Громико, міністер закордонних справ СССР, заявляє, що до Куби привозять тільки їжу, а не ракети. Америка має фотографії пляцдармів для ракет. Америка готується атакувати Кубу. Заблькувавши Кубу й не допустивши кораблів з ракетами, Америка виграє ситуацію, хоч ситуація була напружена. Хрущов вимагає від Америки обіцянки не атакувати Кубу, а також забрати американські атомові ракети з Туреччини. Америка погоджується, а Кеннеді таємно прилучає до того договору й ракети. Кеннеді стає знову героєм дня.

Південний В'єтнам веде таємні переговори з Північним В'єтнамом. Америка незадоволена тими переговорами й вирішує, що потрібно елімінувати південно-в'єтнамського президента Нґо-Дін-Дієма, що й стається незабаром. Америка посилає своїх дорадників до В'єтнаму і все більше й більше встрягає у війну у В'єтнамі.

Весною 1963 року з'являється у вашінґонтських високих колах молода, дуже гарна жінка, тип Елізабет Тейлор, Елен Ромеч. Президента познайомили з нею, він запрошує її до Білого Дому. Вона була постійним відвідувачем Білого Дому, а також веселих забав у басейні Білого Дому.

ФБІ й Секретна служба постійно слідкує за відвідувачами Білого Дому, а також „приятелями" Президента. Дотепер майже всі відвідувачі чи приятелі є „чисті". Приятелька Елен виявляється підозрілою, народилася вона у Східній Німеччині, належала до Комуністичної партії, молодечого відділу. Її висилають назад до Німеччини із забороною розказувати про її перебування в Америці. До короткотривалих знайомств Президента з жінками можна назвати його взаємини з Марією Новотною, Мерілин Монро, Сузі Ганґ й іншими.

Це коротенько про світлі й темні сторінки президента Джана Кеннеді, як описує С. Герш.

Бачимо, що в демократії світлі й темні діла високопоставлених урядовців майже завжди будуть представлені широкому колі громадянства й ніхто від того не зможе сховатися, навіть президент.

ПОДІЇ

ДОПОВІДЬ Д-Р Л. ОНИШКЕВИЧ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує доповідь д-р Ляриси Онишкевич „Чотиримісячний побут у Львівському університеті", поєднану з презентацією книги д-р Онишкевич „Близнята ще зустрінуться — антологія драматургії української діяспори". Доповідь та презентація відбудуться у суботу, 14-го лютого, в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку, початок о год. 5-ій вечора.

ЗАБАВА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Місцевий 1-ий Відділ Організації Оборони Лемківщини влаштовує карнавалову забаву, яка відбудеться у суботу, 14-го лютого, в УНДомі, 140 Друга аве. Початок о год. 9-ій вечора. Гратиме оркестра „Вечори в Карпатах". У справі резервації столів слід телефонувати на числа (212) 777-6851, або (718) 381-5180.

Чикаґо вшанувало космонавтів України

Недавно в Українському Культурному Центрі в Чикаґо відбувся святочний бенкет, на котрому українська громада міста вшанувала космонавтів України полковника Леоніда Каденюка та Ярослава Пустового. На згаданому бенкеті представник губернатора иллинойського стейту передав обидвом космонавтам листи і подарунки від губернатора Джима Едґара. На світлині (зліва сидять), Я. Пустовий, Єпископ Інокентій Лотоцький та полк. Л. Каденюк; (стоять): Віктор Кирик — генеральний консул України в Чикаґо, Пет Міхальскі, асистентка губернатора для етнічних справ, Цезар Ґютеррез та Орест Бараник — заступник голови УККА.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Новий успіх плавака Рона Карнауха

Ми вже інформували читачів „Спортових Вістей" про осяг плавака українського походження з Мейплвуду, Н. Дж., Рона Карнауха, який, виступаючи в репрезентації ЗСА на світовому плавацькому чемпіонаті в Перт, Австралія, здобув бронзову медалю. Після закінчення змагань більшість збірних країн світу переїхали до міста майбутньої Олімпіяди Сіднею, де проходили інші компетиції, а саме за Чашу світу. Разом зі збірною ЗСА до Сіднею переїхав і Карнаух. Взявши участь в змаганні на 100 м. змінним стилем, Рон осягнув час 54.48 сек., завдяки якому здобув перше місце і золоту медалю. Другим вийшов Дж. Гікман (Англія) 54.60 сек., а бронзову медалю здобув Й. Дейвис (ЗСА) часом 55.17 сек. Як відомо, Рон багаторазовий чемпіон в різних змаганнях ЗСА, як теж на міжнародній арені; він член плавацької ланки УСВТ „Ч. Січ", чемпіон і рекордсмен в плавацьких першостях УСЦАК.

ВІСТІ З УКРАЇНИ
Президентські відзначення

Президент України Леонід Кучма відзначив тренера київського „Динамо" Валерія Лобановського, футболістів Олега Лужного, Юрія Калитвинцева і Сергія Шматоваленка за заслуги в цьому спорті в Україні орденами третього ступеня.

На фронті боротьби з русифікаторами

В газеті „Кримська Світлиця", що виходить у Симферополі в Криму, в числі з 16-го січня 1998 року появилася цікава стаття під заголовком „Гаспада спонсари, давайтє піть!", в якій Григорій Рудницький, національний суддя, на початку критично описав коментування футбольних змагань на Українській телевізії, далі про „політизування" футболістів київського „Динамо", яких групово втягнули до Соціял-Демократичної Партії України (об'єднаної). Дальше автор звернув слушну увагу на русифікаторів Української телевізії з приводу конкурсу року на найкращих футболіста, тренера, коментатора та інших, що коментувалося в навечеря Нового року.

Розглядаючи коментаторські особистості, Рудницький запитує: „Кого ж, скажіть, виділяти з-поміж них, коли в усіх репортажах, які нудна осіння мряка, а мовних огріхів — як бурянів на занедбаному колгоспному полі? Дуже чудернацьке було те, продовжує автор, підбиття підсумків конкурсу. Так і здавалося, що проводиться воно десь у Москві чи Пітері. Ведучий ввесь час натхненно вигукував: „Гаспада спонсари! Гаспада трєнєри!", а коли дійшла черга до найкращого коментатора українського (!) спортового телебачення, той теж маху не дав: „Мєчтаю а том, штоби каданібудь правєсті репортаж с чемпіоната міра. Давайтє вип'єм!"

Чого ж тоді дивуватися, що мовних огріхів як бурянів? На наш погляд, найкращим телекоментатором року міг би бути той, який би, готуючи передачу в етер, підійшов до того ж таки Лобановського чи Шевченка і сказав: „Шановний Валерію Васильовичу, любий Андрію, а спробуйте звернутися до своїх численних шанувальників українською мовою!" І, мабуть, ні тренер, ні форвард не відмовили б у такому проханні. Ото бувби справжній сюрприз замість банального: „Давайтє піть!", — закінчив свою статтю Г. Рудницький.

Ця газета „Кримська Світлиця" з української оази з російськомовного Криму! А коли, врешті, звернуть серйозну увагу на ці компромітуючі факти спортові журналісти в Києві та інших містах України? Коли, врешті, зареагують найвищі спортові чиновники, включно з тими в НОК України? **(О.Т.)**

„Екзотичний" футболіст в складі львівських „Карпат"

В підготові до другої половини футбольного сезону в складі львівських „Карпат" взяв участь новий 22-річний футболіст з Гвінеї Альваль Соум. В дотеперішній своїй футбольній кар'єрі Соум виступав і далі належить до складу репрезентації Гвінеї, грав у чоловому клюбі ВАК у Марокко, в 1996 році в Ольштинському клюбі „Стомілі" в Польщі. До „Карпат" зарекомендував його польський менеджер. Введення цього футболіста до складу „Карпат", сподіється провід клюбу, значно збільшить глядачів на трибунах стадіону „Україна" у Львові, які, не зважаючи на добру гру дружини, часто світять пусткою. Свого часу в зустрічі з журналістами тренер „Карпат", згадуючи це лихо, жартуючи, сказав, що треба, мабуть, привезти до складу дружини „екзотичного" футболіста — міркуючи, може, це зацікавило б любителів футболу у Львові. Тепер цей „жарт" став дійсністю. Та чи стягне СОУМ львівських любителів футболу на стадіон „Україна", покаже найближче майбутнє.

Київське „Динамо" здобуло Чашу Співдружности
Київ „Динамо" — Москва „Спартак" — 1:0

Втретє підряд київське „Динамо" здобуло Чашу футбольного турніру Співдружности, ігри якого традиційно пройшли на закритому стадіоні в Москві. Фінальна зустріч, як передбачалося, відбулася між чоловими клюбами Росії і України, тобто між „Спартаком", Москва і „Динамо", Київ, в неділю 1-го лютого ц. р. Ця зустріч викликала велике зацікавлення і увагу футбольних чиновників обидвох країн, адже згідно з розкладом ігор за чемпіонат Европи в першій стадії цього чемпіонату зустрінуться репрезентації обидвох країн в складах, у яких виступатиме ряд футболістів „Динамо" і „Спартака". Остаточно перемогли українські футболісти, хоч і мінімальним вислідом 1:0, і цим ще раз підтвердили клясову вищість над російськими футболістами, якою славляться вже десятками років. В першій половині росіяни, маючи за собою прихильну публіку, зуміли втримати вислід „сухим" — 0:0. Другу половину „Динамо" розпочало швидкою атакою, яку успішно закінчив грузинський „легіонер" Каладзе, використавши ситуацію, коли оборонці „Спартака" щільно крили Шевченка і Реброва — чільних снайперів „Динамо". Після цього голя російські футболісти доклали багато зусиль до здобуття хоч би вирівнюючого голя, одначе переможний вислід 1:0 так і залишився до кінцевого свистка судді змагань.

Крім Чаші „Динамо" виграло фінансову нагороду в сумі 100,000 долярів. В дорозі до цього фіналу „Динамо" перемогло: МХЄК з Узбекистану, вислідом — 3:0 (голі здобули — Гусин, Кардаш, Ребров), КИАПАЗ з Азербайджану — 6:0 (Шевченко — 2, Ребров — 2, Балкевич і Калитвинцев), ТУЛЕВІК з Естонії — 3:0 (Герасименко — 2, Леоненко), „Динамо" з Грузії — 1:0 (Гусин).

В складі дружини виступали: Шовковський, Дмитрулін, Федоров, Боженар, Головко, Косовський, Герасименко, Белкевич, Гусин, Кардаш, Маковський, Леоненко, Колитвинцев, Шевченко, Ребров, Каладзе.

Тепер „Динамо" перебуває в Ізраїлі, де проходить кінцевий етап підготови до першої зустрічі в чвертьфіналі за Чашу Европейської Ліги Чемпіонів в Італії з найкращим клюбом тієї країни „Ювентус".

Подав О. Твардовський

РЕДАКЦІЯ АЛЬМАНАХУ УНС на 1998 рік

повідомляє

всіх читачів, що в Альманаху на 1998 рік зайшла помилка в Григоріянському календарі від 15-го лютого до 7-го червня 1998 р. Поміщено всі свята на один тиждень з опізненням. У читачів просимо вибачення. — Редакція.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 21-го ЛЮТОГО 1998 р.

Дітройт, Миш. Річні збори 174-го Відд. Т-ва „Ватра" відбудуться о год, 6-ій по пол. в домівці Округи Союзу Українок, 27020 Ryan Rd, Warren, Mich. На порядку нарад: звіти уступаючої Управи, вибір делегатів і їх заступників на 34-ту Конвенцію УНС. Проситься членів прибути на збори. Зенон Василькевич — предсідник, Віра Крива — секретар.

НЕДІЛЯ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1998 р.

Омага, Неб. Річні загальні збори Т-ва „Карпати" Відд. 356 УНС відбудуться по Службі Божій в церковній залі. Проситься всіх членів прибути на ці збори, вислухати звіти уступаючої Управи і вибрати нову на 1998 р. Олекса Продивус — секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВСІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПРОСИМО ЗАМОВЛЯТИ в АРЦІ. На складі книжки ВСІХ видавництв.
Отримаєте на наступний день після телефонічного замовлення

• ПРАЦЯ •

Пошукую жінку до легкої домашньої праці та постійної опіки над старшою немічною жінкою. Праця вимагатиме постійного прожитку у приватному домі клієнтки. Винагорода за домовленням. Заохочуємо зацікавлених, які мають дозвіл на працю, зголоситись на тел.: **(410) 744-0168**

Пошукуємо жінку між 25-45 років із знанням англійської мови і правом їзди до опіки трьох дітей і домашньої праці. East Hanover, N.J.
Tel.: (973) 428-1484

• НА ПРОДАЖ •

Near Greenfield Park seasonal 7 room house, 2 bungalows, 15 acres, borders stream-country setting. Price reduced to **$69,500 for quick sale**.

Handyman Special w/4 acres storage BLDG. Exc. opportunity $48,500. Other listings... Stoekeler Realty.
(914) 647-8100

❀ ПОСЛУГИ ❀

ДІЛЕРИ ПЕНСИЛЬВАНІЇ
пропонують авта різних марок і років, можлива ґарантія до 1 року, фінансуємо, ціни на 1,000 дол. нижчі, ніж в Ню Джерзі і Ню Йорку. Приймемо ваше старе авто за добрі гроші. Відвозимо і привозимо клієнтів.
Тел.: (718) 472-0458
чи радіо телефон **(917) 991-7301**
питати Ґріґорія

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

INTELNEWS
Ukraine's Leading English-Language News Agency
Daily or weekly by fax or e-mail, IntelNews provides comprehensive coverage of the latest news in Ukraine:
• Economics • Exchange Rates • Politics and Parliament
• Taxes • Trading Activity • National Issues and Trends
• Stock Inde • Business Regulations • New Laws and Resolutions
Now offering the *IntelNews Business Journal*
(formerly Economic Review)
a comprehensive weekly review of financial news in Ukraine
For subscription or advertising information, call (410) 433-4941 or (310) 452-0959

Виясення...

(Закінчення зі стор. 2)

зв'язок з Україною у формі допомоги". Це не є наше конгресове гасло. Наше гасло є „Зміцнім діяспору — допоможемо Україні", що не має нічого спільного з „реанімацією минулого". Наше гасло було проголошене на відкритті конгресу і є видрукуване на першій сторінці конгресової книги і конгресової програмки.

Багато місця присвячує авторка нашому відношенню до України та закликає не ізолюватися від неї. Слушна заувага. І ми це робимо від початків незалежности України. Ще в 1993 році спільно зі Союзом Українок України ми перевели в Києві першу успішну жіночу міжнародну конференцію „Українка і демократія", в якій взяло участь і багато несоюзянок України. На 6-му Конгресі СФУЖО були присутні гості з України, між ними і голова СУ України Атена Пашко. (В той час наші фінанси були в значно кращому стані). Ми тоді влаштували виставку мисткинь з України: Марія Марчак була перша жінка, яка виставляла свої твори за океаном. Голова і членки СФУЖО брали участь у Конгресі СУУ в Івано-Франківському в 1995 році. При допомозі літературних конкурсів СФУЖО ми нав'язуємо контакти з молоддю та школами України. Видали друком нагороджені твори 14-го і 25-го конкурсів про голод в Україні і чорнобильську трагедію, тираж 1,000 примірників з кожної книги пересилаємо школам в Україні.

Старанням СФУЖО, „Просвіти" в Україні та Державного комітету України у справах міграції і національностей Президент Леонід Кучма проголосив наше минулорічне гасло „Передаймо нащадкам наш скарб — рідну мову" гаслом України на 1998 рік. Він покликав Комітет під головуванням В. Смолія, віцепрем'єра України, підготовити та перевести різними акціями це гасло в життя. В комісії є багато міністрів і інших діячів України, єдиним членом з діяспори є голова СФУЖО.

На міжнародній конференції у справах жінок в Пекіні, Китай, ми мали ряд зустрічей з делегатками з України. Наші представниці в ООН завжди нав'язують з представницями України контакт і помагають, де можуть, як, наприклад, на останній конференції Міжнародної ради жінок в Оттаві (червень 1997 року).

Організаційне завершення всіх жіночих організацій світу було не раз обговорюване нами і в Україні. Покищо в Україні немає центральної надбудови жіночих організацій. Ми віримо, що незабаром як не всі, то більшість жіночих організацій об'єднаються в жіночій раді України, або подібній організації, з якою напевно буде СФУЖО співпрацювати так, як співпрацює і тепер з жінками України в міру своїх можливостей. Це може стати початком організаційного завершення всіх жіночих організацій діяспори і України.

Екзекутива СФУЖО
Торонто

Війн...

(Закінчення зі стор. 1)

ра зменшилася удвічі. Світовій спільноті в минулому році вдалося загасити шість з 28 збройних конфліктів з позаминулого року.

Як підкреслюється у звіті, угоди про припинення вогню, досягнуті в 1996 році, сторони дотримують дотепер. Як приклади називається Малі, Ліберія, Гватемаля і Чечня.

Вийнятком зі загальної позитивної тенденції, на думку авторів дослідження, є африканський континент, де і в минулому році продовжувалися активні спроби розв'язувати спірні питання силою, зокрема в Руанді і Сенегалі. Зі згаданих 25 збройних конфліктів у світі 11 припадає на Африку. Разом з тим експерти з Гамбурзького університету вважають великим досягненням врегулювання в минулому році збройного конфлікту у Заїрі, під час якого загинуло 50,000 осіб.

Іванна Савицька
З МОГО ВІКНА
НАСТРОЄВІ ЕСКІЗИ МАЛЬОВАНІ НА КАНВІ ЖИТТЯ
Parsippany: Свобода, 1997
Ціна 15 дол. разом з пересилкою
SVOBODA BOOKSTORE
P.O. Box 280, Route 10
Parsippany, NJ 07054
Мешканців Ню Джерзі просимо додати 6% податку

Startec
64¢
щоби зателефонувати в Україну!
Без жодних місячних оплат
Не потрібно міняти телефонну фірму
Без жодних обмежень

Інші фірми
64¢
щоби телефонувати в Україну
Місячна оплата: $3
Вимога змінити телефонну фірму для міжміських розмов
Мінімальний місячний рахунок: $5
Вимога говорити дану кількість хвилин аби отримати знижену ціну
Рекламовані ціни дійсні лише в обмеженому проміжку годин під час дня
ціни доступні тільки з вимогою передоплати

Коли ви користуєтеся програмою Startec One World Promotion, вам не треба турбуватися про жодні приховані оплати та обмеження. Навпаки, ви можете користати з однієї надзвичайно вигідної ціни на протязі 24 годин у день, сім днів у тижні, без жодної потреби міняти вашу телефонну фірму. Просто подзвоніть на число 1-800-827-8046, щоб зареєструватися. У фірми Startec ціни, які ми рекламуємо, - це ціни, якими ви користуєтеся.

OneWorld

Startec One World Promotion

64¢		48¢	74¢	79¢	94¢	
Росія Білорусь Україна	Литва Естонія Латвія	Ізраїль	Азербайджан Молдова	Вірменія	Грузія Казахстан Киргизстан	Таджикистан Туркменистан Узбекистан

ціни гарантовані до 30 квітня 1998.

STARTEC
The Star of Long Distance Savings
1-800-827-8046
www.startec.net

ЧИ ВИ ЧИТАЄТЕ АНГЛОМОВНИЙ
„УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК?"
„THE UKRAINIAN WEEKLY"
багатий на вістки з України та про діяльність українців у ЗСА та Канаді?
Коли ні, то передплатіть його для себе та для своїх дітей і внуків, щоб дати їм цікаві інформації про Україну та українців.
Передплатою „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" подбайте про те, щоб наше молоде покоління знало якнайбільше про Україну та про діяльність українців у ЗСА і Канаді.
Ціна річної передплати — $40.00 для членів УНСоюзу та $60.00 для осіб, які не є членами УНСоюзу.
„УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК" оцінюють як найкращу англомовну етнічну газету в Північній Америці.
P.O.Box 280, 2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800